

ਐਸਐਸ ਸੋਢੀ ਜੇ.

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1988 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 60।

21 ਜਨਵਰੀ 1988

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 — ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਤੇ 227 — ਹੋਬੀਓਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਲਿਖਤ — ਪਿਤਾ, ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹਨ — ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧ — ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ — ਬੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਗਏ— ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਲਈ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਓਨਟਾਰੀਓ ਤੋਂ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ— ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਲੈਣ ਲਈ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ— ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੈ— ਕਸਟਡੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ — ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਰਡਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੀਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਠਹਿਰਨਾ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਆ ਜਾਵੇ।

(ਪਰਾ 15)।

ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ 16)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। _ (ਪੈਰਾ ? 17)। 1^)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:

(i) ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ;;

(ii) ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਨਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੰਘੂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਉਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਓ.ਪੀ.ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਝਾਂਜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਜੀ.ਐਸ.ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਐਮ.ਪੀ.ਐਸ ਗਿੱਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਸ.ਸੋਢੀ, ਜੇ.

(1) ਇੱਥੇ ਮਾਮਲਾ ਓਨਟਾਰੀਓ (ਕੈਨੇਡਾ) ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਆਪਣੇ ਨੌਂ ਸਾਲ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨਵਰੀਤ ਸਿੱਧੂ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿੱਕੀ ਸਿੱਧੂ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਲਈ ਮਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਆਹ 1975 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਟਾ ਨਵਰੀਤ ਸਿੱਧੂ 1978 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੱਧੂ 1981 ਵਿੱਚ ਬੰਮ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(3) 1984 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਤੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਲੜਕੇ ਨਵਰੀਤ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਲੈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਜਗਰਾਉਂ (ਪੰਜਾਬ) ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਲੈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਉਥੇ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। 1986 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੈਨੇਡਾ ਲੈ ਗਏ।

(4) ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ, 1986 ਨੂੰ, ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਰਡਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ P/1 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਜਗਰਾਉਂ ਲੈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਹੁਣ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ

ਪਿਤਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰੇ ਕਿ 21 ਨਵੰਬਰ 1986 ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(5) ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਤੱਥ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੈ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

(7) ਅਕਤੂਬਰ 1987 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਤੀ ਆਖਰਕਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 29 ਅਕਤੂਬਰ 1987 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ/2।

(8) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਵੰਬਰ, 1987 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ-ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

■ /

(9) ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 7 ਦਸੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 44-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ 21 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।, 1986. ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(10) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ, ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, 8 ਦਸੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਜਗਰਾਓ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਸਦੀ ਕਸਟਡੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ। 10 ਦਸੰਬਰ 1987 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“ਬਦਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਹੇਰ ਆਦੇਸ਼. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮੁਦਈ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 11 ਜਨਵਰੀ, 1988 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਲ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ *ਹੈਬੀਆਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ- ਡਕਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।* ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

(11) ਇੱਥੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦਾਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਬੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਵੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਕਟਰ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਭਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

(12) ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 14 ਜਨਵਰੀ 1988 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾਦਾ ਅਤੇ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਵੀ ਸਨ। ਇਹ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਵੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 15 ਜੁਲਾਈ, 1988 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ

ਨਾਲ ਚੈਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ ਟੋਡੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ।

(13) ਅੱਜ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੈਂ ਚੈਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਰਹੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(14) ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਾਦਾ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦਾਇਕ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਬੁੱਢਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਡਰਾਮੇ ਵਿਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਕਲਾਕਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਇਸ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਅੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਸਥਿਰ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(15) ਇੱਥੇ, ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਠਹਿਰਨਾ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਆ ਜਾਵੇ।

(16) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਿਟੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਮਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਂ ਨੂੰ ਗੈਜ਼ਟੇਟ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਕਾਊਂਟ ਐਂਸੀ ਦਾ ਕੋਰਸ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 500 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(17) ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੰਪਟੀ ਟੈਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ

ਮਰਲਿਨ ਅਨੀਤਾ ਵਿੱਲੋ ਗਿਲਮੋਰ ਬਨਾਮ ਮਾਰਗਰੇਟ ਨਿੱਝਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐਮ. ਪੁੰਡੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: -

“ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੇ ਰਵੱਈਏ 'ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹਨ। ਨਿੱਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕਤਰਫਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਰਫਤਾਰ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੱਖ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਬਨਾਮ ਹਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, “ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸੰਪਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੁਆਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਕਿੱਥੇ ਬੱਚੇ, ਜਿਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਿਰਫ ਫੋਰਮ-ਸ਼ੌਪਿੰਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ.....।

(18) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਲੀਡਿਲਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਲਜ਼ਾਬੈਥ ਦਿਨਸ਼ਾਅ ਬਨਾਮ ਅਰਵੰਡ ਐਮ. ਦਿਨਸ਼ਾਅ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੀ ਐਚ (ਨਿਸ਼ਚਤ) (4), ਵਿਲਮਰ, ਐਲਜੇ ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ: -

"ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਟਾਉਣਾ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

- (1) ILR 1984(1) Pb. & Hry. 1
- (2) ਏਆਈਆਰ 1984 ਐਸਸੀ 1224.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1987 ਐਸਸੀ 3.
- (4) (1966)1 All.ER 886.

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਕਿ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਮਿਲੇ।

xx

xx

xx

xx

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸਵੈ-ਮਦਦ ਦਾ ਇਹ ਬਦਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਉਚਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ

ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।"

(19) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, 21 ਨਵੰਬਰ, 1986 ਨੂੰ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਦਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ। ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਟਰ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ, ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(20) ਅੱਗੇ, ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਕੇਸ਼ਵਾ ਚੰਦ ਜੋਸ਼ੀ (5)* ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਾਮੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ *ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਤੋਖ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ (6)*, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਇੱਥੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰੋ।

(21) ਔਨ ਓਨ ਆਰ ਓਨ ਆਰ ਓਨ ਆਰ ਓਨ ਆਰ ਓਵਰ-ਆਲਸੀਸੀਚੂਏਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ! ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਵੀ ਯੂਸੀਆਰਕ ਰੁਖ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਉਭਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(5) 1979 HLR 352

(6) 1983 HLR 28.

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੱਧੂ। ਇਹ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(22) ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ, ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਏਅਰ ਟਿਕਟ ਵੀ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸਪੋਰਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਇੱਥੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੂਲ ਫਾਰਮ-ਏ, ਭਾਗ-2, ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖੇਤਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਨਵਰੀਤ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੀਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਵਾਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(23) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

Kuldeep Sidhu v. Chanan Singh and another (S. S. Sodhi, J.)

(24) ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(25) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ।

(28) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਫੀਸ ਰੁਪਏ 1,000

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ